

**Veileder for skriving av fagtekster ved institutt for
sykepleie og helsefremmende arbeid,
bachelorutdanningene i Pilestredet og Sandvika**

Innholdsfortegnelse

Veileder for skriving av fagtekster ved institutt for sykepleie og helsefremmende arbeid, bachelorutdanningene i Pilestredet og Sandvika	1
Innledning til veilederen	3
Etiske retningslinjer for arbeidet	3
A Om tekstsjangerne fagnotat og logg og begreper brukt i oppgaver	4
A1 Tekstsjangre	4
Hva er et fagnotat?	4
Hva er en logg?	4
A2 Begreper brukt i oppgavetekster	4
B Organisering og oppbygning av en fagtekst	5
B1 Forside og/eller tittelside	5
B2 Innholdsfortegnelse	5
B3 Tekst	5
B4 Referanser	5
B5 Organisering av fagtekster over 3000 ord: prosjekt- og bacheloroppgaver	6
C Formelle krav. Oppgavetekniske forhold. Innlevering. Eksamen	8
C1 Innlevering	8
C2 Omfang	8
C3 Oppgavetekniske forhold	8

Innledning til veilederen

I løpet av studiet vil du skrive mange ulike typer fagtekster. Å skrive er en sentral og viktig del av din faglige utvikling. Tekst som du skriver selv kan hjelpe deg med å finne svar på et spørsmål, gå dypere inn i et sammensatt fagbegrep, reflektere over en situasjon fra praksis eller skrive svar på oppgaver du får utdelt. Du skriver for å lære fag og du skriver for å vise at du har lært fag.

Denne veilederen gir deg et rammeverk å skrive innenfor. Det er den oppgaveteksten du har fått utdelt eller den problemstillingen du selv har laget, som styrer det tematiske innholdet i skrivingen.

Veilederen har 3 deler: A avklarer begreper som brukes i oppgavetekster og beskriver hva fagtekstene logg og fagnotat innebærer, B er oversikt over struktur for fagtekster under 3000 ord og fagtekstene: Prosjektoppgave og bacheloroppgave, C inneholder de formelle kravene til oppsett og det som er spesielt for eksamen, innlevering o.l.

Denne veilederen gjelder for skriving av fagtekster som omfatter fagnotat, logg, øvrige oppgaver i praksis, prosjektoppgaver og bacheloroppgaven.

Etiske retningslinjer for arbeidet

De etiske aspektene ved det å skrive fag angår i hovedsak to områder: 1) Bruk av kilder på en redelig måte og 2) Hvordan beskytte personopplysninger og sensitive data. Du er avhengig av det andre har arbeidet med før deg og skal bruke relevante kilder for å kunne skrive godt faglig. I den sammenhengen er det nødvendig å henvise til kildene på riktig måte. På institutt for sykepleie og helsefremmende arbeid brukes kildehenvisning og litteraturliste etter APA-stil. Se læringsentrenes hjemmeside for nærmere informasjon.

Se Personvern i forskning (fra FoU-håndboken ved HiOA): <https://www.hioa.no/For-tilsatte/Rutinebeskrivelser/FoU-stoette-for-tilsatte/FoU-haandbok/Personvern-i-forskning>

Og NSD, Personvernombudet for forskning: <http://www.nsd.uib.no/personvern/index.html>

Det er en plikt å følge gjeldende forskningsetiske retningslinjer i forhold til rekruttering av informanter og innhenting og bruk av empiriske data. Informasjonsskriv og samtykkeerklæring (når dette er aktuelt) skal benyttes.

Om dine rettigheter og plikter som student, inkludert eksamen, kan du lese om her:

Lov om universitet og høyskoler: <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-04-01-15>

Forskrift om studier og eksamen ved HiOA:

<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2012-06-26-718>

A Om tekstsjangerne fagnotat og logg og begreper brukt i oppgaver

A1 Tekstsjangre

Hva er et fagnotat?

Hensikten med et fagnotat er at studenten synliggjør skriftlig sine fagkunnskaper innen et tema. Gjennom lesing, skriving og bearbeiding av egen tekst kan studenten øke sin fagkunnskap og evne til å formidle et avgrenset tema og/eller svare på en gitt oppgavetekst. På samme måte som med logg vil fagnotatet fremme refleksjon over kunnskap og bidra til bevisstgjøring og læring.

Hva er en logg?

Hensikten med en logg er å stimulere til kritisk tenkning og faglig refleksjon. Logg skrives i sammenheng med praksis eller praktiske øvelser og diskusjoner i forkant eller etterkant av en faglig diskusjon eller en praksis-diskusjon og/eller en praksissituasjon. I loggen skal handlingene begrunnes faglig med relevante kilder (pensum og forsknings- eller fagartikler). Reflekterer over praksis/simulering. En logg kan inneholde ulike spørsmål, ut i fra læringsutbyttene (og øvrige rammer) i det enkelte emnet.

A2 Begreper brukt i oppgavetekster

Hva? Hvilke? Nevn

Liste opp faktorer eller fenomener som det spørres om - uten nærmere begrunnelse eller vurdering og på en kortfattet måte, gjerne punktvis.

Definer

Avklare begrepets betydning, hva det omhandler og avgrensning av begrepet.

Forklar, Hvorfor?

Avklare, presisere og utdype et problemområde, prosess, en situasjon eller et fenomen.

Beskriv

Faglig gjengivelse av et problemområde, situasjon eller fenomen på en objektiv måte.

Gjør rede for

Anvende fagstoffet for å forklare, utdype og begrunne sammenhenger og konsekvenser knyttet til et fenomen, en situasjon eller et problemområde.

Å anvende fagstoffet innebærer å bruke selvstendig en eller flere kilder for å belyse begreper, situasjoner og/eller handlingsvalg.

Vurder

Innebærer at det fremkommer ulike synspunkter på emnet, at disse presenteres, begrunnes og viser til forskjellige konsekvenser og utfall. I tillegg skal det reflekteres faglig kritisk over grunnlaget for argumentene og over konsekvenser av alternativene som kommer fram.

Drøft

En analyserende diskusjon hvor argumenter utdypes, begrunnes og diskuteres opp imot teori eller empiri. Og hvor konklusjoner kan trekkes.

B Organisering og oppbygning av en fagtekst

Organisering av teksten vil variere relatert til hva slags fagtekst du skal skrive. I oppgaver der spørsmål eller oppgaver allerede er gitt og der det finnes en oppgave du skal besvare, må teksten ha struktur relatert til hva det er spørsmål om. Dersom et tema skal redegjøres for må teksten din svare til oppgavetekstens bestilling. Når det er snakk om større oppgaver, slik som bacheloroppgaven, prosjektoppgave og masteroppgaver (oppgaver over 3000 ord) eller andre typer tekster hvor du selv skal bestemme tema og strukturere innholdet, kan du benytte organisering med flere underkapitler slik som anbefalt i avsnittet om dette (oppgaver over 3000 ord).

B1 Forside og/eller tittelside

Se avsnittet om formelle krav. Dersom det er en eksamen, som skal leveres anonymt som bacheloroppgaven, skal oppgaven ha en standard eksamensforside. Se egne retningslinjer for eksamen:

<http://www.hioa.no/Studier-og-kurs/HF/Eksamen/Eksamen-Inst.-SP/Forsidemal-eksamen-sykepleie>

B2 Innholdsfortegnelse

Innholdsfortegnelsen skal gi en oversikt over din tekst. Innholdsfortegnelsen skal svare til overskriftene i teksten og vise tekstens disposisjon, kapittelinndeling og sidenummerering. Dersom det er forord og vedlegg, skal det fremkomme i innholdsfortegnelsen. Hjelp til å lage innholdsfortegnelse finner du på læringscenteret.

<http://www.hioa.no/LSB>

B3 Tekst

Innledning. Bør være 10 % av teksten. Innledningen skal inneholde en presentasjon av temaet og eventuelt presentasjon av problemstilling. Avhengig av tekstens omfang kan presentasjon av problemstilling eventuelt være i eget underkapittel. Oppgavens oppbygging og avgrensning skal angis og i større oppgaver skal dette være som eget underkapittel.

Tekstens hoveddel inndeles i overskrifter. Samlet gir overskriftene orientering om hvordan oppgaven er bygget opp. Skriver du relatert til en gitt oppgavetekst så bør begrepene som er brukt i spørsmålsformulering/oppgaveformulering benyttes til organisering av teksten. Større tekster med selvvalgt tema/spørsmålsformulering struktureres i forhold til hva som skal presenteres og diskuteres.

I større tekster (over 3000 ord) må det være egne underkapitler om sentrale begreper, eventuelt metodepresentasjon når dette er aktuelt, utdyping av oppgavens tittel og presisering av og begrunnelse for problemstillingen. Det må også i større tekster være eget underkapittel om litteratursøk og kildekritikk.

Avslutning. Kan være en avrundning og oppsummering, en konklusjon, et tilbakeblikk eller et blikk fremover, konsekvenser for praksis eller utdanning. Bør ikke overstige mer enn 5- 10 % av teksten.

B4 Referanser

- Litteraturliste
- Vedlegg som tabeller, oversikter o.l.

B5 Organisering av fagtekster over 3000 ord: prosjekt- og bacheloroppgaver

Forord

Oppgaven kan ha forord men det er ikke et krav.

Sammendrag

Oppgaven skal ha et sammendrag på norsk. Sammendraget presenterer kort bakgrunnen for oppgaven, problemstilling/mål, metode, resultater og konklusjon. For *prosjektoppgaven* bør sammendraget være på ca. 1 side. For *bacheloroppgaven* ca. 150-200 ord.

Innholdsfortegnelse

Oppgaven skal ha en innholdsfortegnelse med sidehenvisninger.

Innledning

De elementene som inngår i innledningen, bidrar til å skape oversikt, gir forutsetninger og beskriver rammene.

I innledningen presenteres begrunnelse for valg av tema, det vil si den faglige, samfunns- og/eller utdanningsrelaterte sammenhengen det stilles spørsmål til. Hensikten/formålet med oppgaven må komme klart frem.

Problemstillingen er det konkretiserte spørsmålet som stilles, og som skal besvares.

Innledningen kan avklare nødvendige begrep, avgrensning av oppgaven, området/konteksten for det som skal undersøkes og omfanget av data/informasjon som skal samles inn.

Innledningen skal inneholde en presentasjon av oppgavens organisering og vise hvordan fagstoffet henger logisk sammen. Samlet skal innledningen fungere som en leserveileder.

Hovedkapitlene

Fagtekstens hovedkapitler er den største og mest omfattende delen. Det er hvilken type problemstilling som avgjør hvilke elementer som vil inngå. Oversikten nedenfor må derfor betraktes som veiledende.

Teorikapittel/litteraturgjennomgang

I kapitlet redegjøres det for teoretiske rammer, teoretiske begreper og perspektiver (eksempelvis teorier, modeller, begreper) som skal benyttes i oppgaven til analyse, tolking og drøfting av datamateriale.

Metodekapittel

Metodekapitlet skal vise valg av design og metode for å belyse/besvare problemstillingen, og hvilke vurderinger som er foretatt i forhold til kildenes gyldighet og pålitelighet. Eksempelvis bør det vises fram søkehistorikk og inkluderings- og ekskluderingskriterier. Styrker og svakheter ved metodene som er anvendt, bør diskuteres.

I *prosjektoppgaven* som er basert på empiriske studie kan «litteratursøk og kildekritikk» plasseres innledningsvis, mens beskrivelse av den empiriske metoden og metodekritikk kommer under metodekapittel. En kort beskrivelse av analysetilnærmingen kan være med i dette kapitlet.

Resultater/funn

Her beskrives/presenteres funnene og resultatene i kategorier/temaer.

Drøfting

Ut fra prosjektets karakter kan presentasjon og drøfting av funn inngå i samme kapittel. Funnene må drøftes opp mot problemstillingen, den teoretiske referanserammen og tidligere forskning.

Avslutning

Avslutningen bør ikke overskride 5 – 10 % av totalt antall ord.

Noen oppgaver krever en konklusjon, mens andre kan klare seg med en oppsummering. Det som er avgjørende, er at selve problemstillingen blir besvart. En oppsummering skal løfte fram de viktigste momentene fra oppgaven, særlig drøftingen, sagt på en sammenfattet måte. Oppsummeringen kan eventuelt settes inn i en større sammenheng, der oppgaven ses i et større perspektiv og peker på mulige veier videre.

Referanser

Å skrive en oppgave innebærer å lese og bruke tekster fra bøker, tidsskrifter m.m. som andre har skrevet. Det er et krav at retningslinjer for henvisning og referanser følges.

Referering i teksten

Se APA-stilen via læringscenteret.

Litteraturliste

Alle leste kilder det er henvist til i teksten skal inngå i litteraturlisten. Litteraturlisten skal stå helt bakerst i oppgaven. Kildene skal settes opp alfabetisk og i henhold til APA-stilen. Publikasjoner som er lest, men som det ikke henvises til i oppgaven, skal ikke være med i litteraturlisten.

Vedlegg

Vedlegg er tilleggsmateriale som benyttes for å gjøre dokumentasjonen komplett. Dette er materiale som ikke passer i den løpende teksten. Det kan være søknader for tilgang til forskningsfeltet, spørreskjemaer, intervjuguider, sjekklister, søkehistorikk og diverse matriser. Vedleggene skal nummereres. Transkriberte intervju, intervjuer og annet sensitivt materiale må aldri legges som vedlegg til tekster som leveres inn.

C Formelle krav. Oppgavetekniske forhold. Innlevering. Eksamen.

C1 Innlevering

Innlevering skal skje innen den tidsfrist som er fastsatt av høgskolen. Se instituttets hjemmeside, emneplan for emnet og beskjeder gitt av emneansvarlig/ansvarlig lærer. Merk at det kan være ulike innleveringsmåter.

Egne innleveringskrav om eksamen. Se det enkelte emne og egen informasjon på hjemmesiden for HiOA om digital eksamen.

C2 Omfang

Oppgavebesvarelsenes omfang skal holdes innenfor de gitte bestemmelsene i retningslinjer for den enkelte oppgave. Antall ord som er bruk i oppgavebesvarelsen må være innenfor +/- 20 % av det som er oppgitt for den enkelte oppgave. Forside, innholdsfortegnelse, litteraturliste og vedlegg kommer i tillegg og regnes ikke med i antall ord.

C3 Oppgavetekniske forhold

Følgende retningslinjer for oppgavetekniske forhold gjelder for alle skriftlige fagtekster, også prosjektoppgaven og bacheloroppgaven.

Oppsett

Det skal brukes forhåndsinnstilte marger og topp- og bunntekst i tekstbehandlingssystemet.

Marg og skriveflater

Papirformat: A4

Typografi: "Times New Roman", skriftstørrelse 12 (én maskinskrevet side utgjør ca. 300-400 ord).

Marger: 2,5 cm. til venstre, 2,5 cm. til høyre, 3 cm. øverst (toppmarg) og 2,5 cm nederst på arket.

Åpen høyre marg.

Linjeavstand: 1,5

Forside og/eller tittelside

Forsiden skal angi emne, oppgavens tittel og/eller problemstilling. Tittelen skal være kort og dekkende for innholdet. Kull, type oppgave, dato, navn eller kandidatnummer og antall ord skal fremgå på forsiden. Ved innlevering av eksamen, som f.eks. Bacheloroppgaven, benyttes egen mal for forside til eksamen, se eksamens-siden.

Bacheloroppgaven skal ha en tittelside i tillegg med følgende informasjon:

- Oppgavens tittel (over- og undertittel)
- Publikasjons-år
- Antall ord
- ev. bilde eller illustrasjon

Prosjektoppgaven skal ha en tittelside med følgende informasjon:

Navn på høgskole, fakultet, institutt, emne, tema eller/og problemstilling, kull, studentenes navn, høgskoleveilederens navn, antall ord, dato, ev. bilde.

Nummerering av sidene

Sidetall blir skrevet øverst på arket, midt på siden eller nederst på arket. Nummerering starter ved første kapitittel. Forord, innholdsfortegnelse og vedlegg skal ikke ha sidetall. For oppgaver som leveres elektronisk kan paginering begynne på side 2 i dokumentet. Paginering løper gjennom hele teksten (inkludert forord, innholdsfortegnelse og vedlegg).

Rangering av overskrifter

For at innholdet ikke skal bli for oppstykket, anbefales at besvarelsen ikke deles opp mer enn nødvendig.

For besvarelsene opp til 3000 ord er det tilstrekkelig å bruke overskrifter av første og andre rang. Det er heller ikke nødvendig å starte hovedkapitler på ny side.

Forskjellen mellom rangeringen er at det i de tre første rangeringene skal være dobbel linjeavstand mellom overskriften og teksten, i den fjerde begynner teksten på samme linje som overskriften.

Overskriftene plasseres ut til venstre marg og ordnes på følgende måte:

Overskrifter på hovedkapittel (første rang):

Denne overskriften blir skrevet med store bokstaver og uten punktum etter. Den blir nummerert med en desimal (eks. 1.0, 2.0 osv.)

Eks.: 4.0 SYKEPLEIERFUNKSJONEN

Hvert hovedkapittel starter på ny side og har en toppmarg på ca. 5 cm.

Overskrifter på kapitler av andre rang blir skrevet med små bokstaver og punktum etter. Den blir nummerert med en desimal (eks: 4.1, 4.2, 4.3 osv.).

Eks: 4.1 Den indirekte sykepleierfunksjonen.

Overskrifter av tredje rang blir den skrevet med små bokstaver og punktum etter, nummerert med to desimaler (eks: 4.1.1, 4.1.2, 4.1.3 osv.) og understreket.

Eks. 4.1.1 Undervisning og veiledning

Overskrifter på kapitler av fjerde rang blir skrevet med små bokstaver og nummerert med tre desimaler (eks: 4.1.1.1, 4.1.1.2, 4.1.1.3 osv.).

Eks. 4.1.1.1 Planlegge undervisning

Overskrift av 3. og 4. rang, blir sjelden brukt i mindre tekster.

Kildehenvisninger/Litteraturliste/sitering/indirekte sitat

Fakultet for helsefag følger siste versjon av APA-stil. Se Læringscenteret ved HiOA.

Referanseverktøy, slik som Endnote, anbefales brukt i tekster med større omfang.